

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Letiště a letecké stavby

Létání je o svobodě, ale jakmile se podvozek dotkne země – nebo když chceme vybudovat místo, kde by se jí dotknout mohl – vstupujeme do světa regulací. V tomto díle leteckého seriálu se podíváme na to, proč mít dráhu neznamena mít letiště a jak se v celém procesu budování neztratit.

Zákon o civilním letectví

Letiště a letecké stavby upravuje v části čtvrté zákon č. [49/1997](#) Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZCL“).

Úvodem je vhodné zdůraznit, že pojmy „letišťe“ a „letecká stavba“ bývají nesprávně zaměňovány. Pojďme si tedy nejprve vysvětlit rozdíl a vzájemný vztah mezi oběma termíny.

Letiště

Letištěm se rozumí **vymezený prostor, který má svůj provozní řád a povolení k provozu**. Jeho součástí jsou pozemky, na nichž jsou umístěny letecké stavby, letecká zabezpečovací zařízení, ale i jiné stavby, které svou povahou nejsou stavbami leteckými (např. klubovna aeroklubu). V případě letiště je řešena jeho celková provozuschopnost, která podléhá posouzení ze strany Úřadu pro civilní letectví (dále jen „ÚCL“).

Letecké stavby

Letecké stavby definuje § 36 ZCL (viz dále). Zde se nacházíme v režimu stavebního práva, které má v gesci [Dopravní a energetický stavební úřad](#) (dále jen „DESÚ“).

Příklad z praxe: Máte zkolaudovanou dráhu ke vzletu a přistání letadel (leteckou stavbu), ale dokud nezískáte povolení k provozu letiště od ÚCL, nesmí na ní přistát či z ní vzlétnout jediné letadlo. Letecká stavba stojí, ale letiště zatím nemáme.

Druhy letišť

ZCL rozlišuje letiště podle dvou kritérií:

- a. Podle vybavení, provozních podmínek a základního určení na letiště
 - a. **vnitrostátní** (uskutečňují tzv. vnitřní lety, při nichž není překročena státní hranice ČR),
 - b. **mezinárodní** (uskutečňují jak vnitřní, tak i mezinárodní lety).
- b. Podle okruhu uživatelů a charakteru letiště na letiště
 - a. **civilní** (letišťe veřejná i neveřejná),
 - b. **vojenská** (pro potřeby ozbrojených sil ČR).

O stanovení druhu letiště rozhoduje ÚCL na základě žádosti provozovatele letiště, a to po posouzení **splnění Technických a provozních podmínek** pro ten který druh letiště, stanovených prováděcím předpisem (vyhláška Ministerstva dopravy č. [108/1997](#) Sb., kterou se provádí zákon o civilním letectví).

Příklad - výčet podmínek pro veřejné vnitrostátní letiště

Provozní doba musí být stanovena a publikována prostřednictvím letecké informační služby a musí splňovat následující:

- v období 15. 4. - 15. 10. minimálně 7 hodin každou sobotu, neděli a svátky, mimo tyto dny a publikovanou dobu na vyžádání;
- provozovatel letiště může stanovit minimální dobu pro předložení požadavku, ale ne více než 24 hodin před plánovaným časem letu.

V provozní době (publikované nebo vyžádané) je povinen provozovatel letiště zajistit:

1. letištní službu

1.1 letištní službu řízení letového provozu nebo letištní letovou informační službu v českém jazyce a pohotovostní službu známému provozu na letišti a v jeho letištní provozní zóně (ATZ),

1.2 provoz stanoviště letových provozních služeb (ATS) poskytujícího tyto služby minimálně v rozsahu letištní letové informační služby (AFIS),

a) je-li letiště schváleno pro lety podle přístrojů,

b) je-li na letišti provozována pravidelná obchodní letecká doprava, nebo

c) přesáhl-li průměrný roční provoz na neřízeném letišti za poslední 3 kalendářní roky hodnotu 40 tisíc pohybů (vzletů a přistání), nebo

1.3 poskytování informací známému provozu na letišti a v jeho letištní provozní zóně (ATZ) jiným způsobem v českém jazyce.

2. služební místnost

- pro navigační přípravu posádek letadel vybavenou Leteckou informační příručkou ČR, leteckými oběžníky a leteckou mapou ICAO (měřítko 1: 500 000),

3. veřejně přístupný prostor pro cestující a posádku,

4. veřejné sanitární zařízení,

5. veřejně přístupné parkoviště automobilů,

6. plnění letadel leteckými pohonnými hmotami a oleji,

7. poskytnutí prostředků na běžné ošetření letadel (alespoň pro omytí skel, dohuštění pneumatik),

8. parkování letadel na určeném místě, včetně poskytnutí prostředků pro kotvení letadel,

9. zprostředkování dalších služeb na vyžádání (občerstvení, ubytování, nezbytnou dopravu, lékařskou pomoc apod.),

10. informaci o okolních letištích poskytujících větší rozsah služeb (letecké pohonné hmoty, oleje, ostatní provozní služby, opravy letadel atd.).

ÚCL rovněž vede **evidenci letišť**, do níž se zapisuje označení letiště, jeho provozovatel, druh letiště, letištní pozemky a údaje o věcných břemenech k nim, datum zápisu a výmazu letiště z evidence.

Provoz letiště

K provozu letiště je na základě povolení ÚCL oprávněna právnická osoba se sídlem nebo fyzická osoba s trvalým pobytem v ČR. Provozem se rozumí **zajištění možnosti pro přistávání a vzlety letadel a s tím souvisejícího pohybu letadel, ochrany a ošetřování letadel, pořádku, bezpečnosti, záchranné a hasičské služby na letišti, údržby a rozvoje letiště**.

Seznam Technických a provozních podmínek jednotlivých druhů letišť, jejichž splnění musí doložit provozovatel letiště, je uveden **v příloze č. 3 výše uvedené vyhlášky Ministerstva dopravy**.

Žádost o povolení provozovat letiště, vč. jejích náležitostí a požadovaných dokladů jsou upraveny v § 30 ZCL. Dokládá se zejména:

- ověřená kopie listiny o zřízení nebo založení právnické osoby (u PO zapsaných v obchodním rejstříku výpis),
- doklad prokazující odbornou způsobilost provozovatele,
- doklad osvědčující, že žadatel je vlastníkem letiště, ev. doklad se souhlasem vlastníka letiště, není-li vlastníkem přímo provozovatel.

Letecké stavby

Jak jsme si již naznačili výše, letecké stavby jsou vedle letišť samostatnou kategorií. Dle § 36 ZCL mezi ně řadíme:

- **dráhu ke vzletu a přistávání letadla** bez zřetele na její stavebnětechnické provedení, tj. bez ohledu na použité materiály a konstrukce,
- **dráhu a plochu určenou k pohybu a stání letadla** souvisejícím s jeho vzletem a přistáním bez zřetele na jejich stavebnětechnické provedení, tj. bez ohledu na použité materiály a konstrukce,
- **stavby sloužící k zajištění leteckého provozu** v areálu letiště i mimo něj.

Letecké stavby podle stavebního zákona

Podle přílohy č. 3 k zákonu č. [283/2021](#) Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, patří civilní letecké stavby do skupiny vyhrazených staveb.

Od 1. 1. 2024 byl dřívější Letecký stavební úřad převeden pod nově vzniklý Dopravní a energetický stavební úřad.

Nároky na vyhrazené stavby ve stavebním řízení:

- povolení DESÚ,
- jednotné environmentální stanovisko (JES),
- projektová dokumentace zpracovaná projektantem,
- provádění stavby stavebním podnikatelem, který zajistí odborné vedení stavby stavbyvedoucím,
- povinný dozor projektanta při provádění stavby,
- vedení stavebního deníku (v případě nadlimitní veřejné zakázky v el. formě),

- kolaudační rozhodnutí.

DESÚ v kolaudačním řízení podle stavebního zákona posuzuje také způsobilost letecké stavby z hlediska bezpečnosti letového provozu.

Ochranná pásma

Ochranná pásma jsou zřizována **kolem leteckých staveb**, a to **prostřednictvím opatření obecné povahy** po projednání s úřadem územního plánování a ÚCL. Pro sousední pozemky vedle letištních pozemků tak mohou platit různá omezení.

Rozlišujeme:

Ochranná pásma letišť

1. se zákazem staveb,
2. s výškovým omezením staveb,
3. k ochraně před nebezpečnými a klamavými světly (např. fotovoltaika – odlesky),
4. se zákazem laserových zařízení,
5. s omezením staveb vzdušných vedení vysokého a velmi vysokého napětí,
6. hluková,
7. ornitologická.

Ochranná pásma leteckých zabezpečovacích zařízení

- a. radiolokačních zařízení,
- b. navigačních zařízení,
- c. komunikačních zařízení,
- d. zařízení pro leteckou meteorologickou službu,
- e. zařízení pro leteckou informační službu,
- f. světelných a rádiových návěstidel,
- g. podzemních leteckých staveb.

Závěr

Výstavba a zprovoznění leteckého zázemí vyžaduje splnění podmínek dvou odlišných právních režimů – **leteckého a stavebního**. Aby se celý proces obešel bez komplikací, doporučujeme před zahájením jakéhokoliv záměru důkladnou konzultaci s odborníky.

JUDr. Ing. Jan Vych,
advokát a partner

Mgr. Kristina Martínková,
advokátní koncipientka

[Vych & Partners, s.r.o., advokátní kancelář](#)

Lazarská 11/6
120 00 Praha 2

Tel.: +420 222 517 466
e-mail: office@ak-vych.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní - institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)